

Nazwa przedmiotu: Metodyka prowadzenia chóru			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważna od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		Specjalność: rytmika	
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy	
Forma zajęć: wykład	Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: R.III; s. IV	Wymiar godzin: 30
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Chóralistyki i Edukacji Artystycznej		
Prowadzący zajęcia	dr hab. Ewa Barbara Rafałko, prof. dr hab. Anna Olszewska		
Cele przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> – teoretyczne i praktyczne wstępne przygotowanie studenta do pracy w chórach różnych grup wiekowych, w szczególności chórów przedszkolnych, szkół podstawowych i chórów szkół muzycznych I stopnia – nabycie umiejętności kształcenia techniki wokalne w dziecięcym zespole chóralnym – poznanie przyczyn problemów wokalnych i sposobów ich rozwiązywania – kształcenie umiejętności zastosowania właściwej w odniesieniu do stylistyki utworu techniki wykonawczej – nabycie umiejętności oceny jakości śpiewu i brzmienia dziecięcego zespołu chóralnego 		
Wymagania wstępne	Umiejętności z zakresu wiedzy muzycznej przynajmniej na poziomie szkoły muzycznej I stopnia /umiejętności wokalne, solfeżowe umożliwiające czytanie nut głosem a vista / podstawowe umiejętności manualne dotyczące techniki dyrygenckiej/		
Kategorie efektów	Nr efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu wg. standardu
Wiedza (absolwent zna i rozumie):	1.	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	E.1.W1.
	2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	E.1.W2.
	3.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę	E.1.W4.

		nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	
	4.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;	E.1.W8. S1_W8
	5.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	E.1.W12.
	6.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	E.1.W13.
	7.	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	E.1.W15.
Umiejętności (absolwent potrafi):	8.	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	E.1.U1.
	9.	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	E.1.U4.
	10.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	E.1.U5.
	11.	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	E.1.U6.
	12.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	E.1.U11.
Kompetencje społeczne	13.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	E.1.K1.
	14.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	E.1.K2.

(absolwent jest gotów do):	15.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	E.1.K5.
	16.	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	E.1.K6.
	17.	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	E.1.K7.
	18.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	E.1.K8.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU	Liczba godzin
-------------------------------------	---------------

<p>Program podzielony jest na bloki tematyczne. Przedstawione poniżej treści tematyczne są stałe. Zróżnicowany jest stopień trudności i tempo realizacji ćwiczeń podczas zajęć, uwzględniając predyspozycje studentów.</p> <p>Semestr IV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sylwetka dyrygenta 2. organizacja zespołu chóralnego, walory uczestnictwa w chórze szkolnym 3. chóry dziecięce, rozwój głosu dziecięcego, problematyka emisji głosu w chórze, najczęściej występujące trudności wokalne i sposoby ich eliminowania 4. podstawowe elementy techniki wokalne i higiena głosu 5. umiejętność postępowania się kamertonem 6. umiejętność postępowania się partyturą wokalną (analiza) 7. zasady i elementy rozśpiewania 8. analiza problematyki wykonawczej w wybranych utworach chóralnych 9. sposoby rozwiązywania problemów muzycznych w wybranych kompozycjach dziecięcej literatury chóralnej 	30 h
---	------

Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. wykład problemowy 2. analiza przypadków 3. praca w grupie 4. praca z tekstem i dyskusja 5. aktywizacja („burza mózgów”) 6. rozwiązywanie zadań artystycznych
--------------------	--

Metody weryfikacji		Nr efektu uczenia się
	1. projekt, prezentacja	
	2. realizacja zleconego zadania	

KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI

Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1.	2-9	1, 4	2
2.	1-9	1-6	1, 2
3.	1-9	1-6	1, 2
4.	2, 6, 8, 9	1-6	1, 2
5.	1-9	1-6	1, 2
6.	1-4, 6-9	1-6	1, 2
7.	1-9	1-6	1, 2
8.	1-9	1-6	1, 2
9.	1-4, 6-9	1-6	1, 2
10.	1-9	1-6	1, 2
11.	1-9	1-6	1, 2
12.	1-4	1-6	1, 2
13.	1-9	1-6	1, 2
14.	1-9	1-6	1, 2
15.	1-4, 7, 8-9	1-6	1, 2
16.	1-9	1-6	1, 2
17.	1-9	1-6	1, 2
18.	1-9	1-6	1, 2

Warunki zaliczenia	Warunkiem zaliczenia jest: kontrola frekwencji na zajęciach, czynny udział w dyskusji i osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu - w wysokości >50%)					
Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
ECTS	-	-	-	1,5	-	-
Liczba godzin w sem.	-	-	-	30	-	-
Rodzaj zaliczenia	-	-	-	kolokwium	-	-

Literatura podstawowa

1. Bok J., *Rozśpiewanie chóru*, PZChiO, Warszawa
2. Czudowski T., *Kształcenie i organizacja zespołów śpiewaczych*,
3. Gałęska-Tritt J., *Emisja głosu dziecka*, Poznań 1992
4. Gałęska-Tritt J., *Kształcenie głosu dziecka w śpiewie zespołowym*, Warszawa 1985
5. Konaszkiewicz Z., *Funkcje wychowawcze dziecięcych i młodzieżowych zespołów muzycznych*, Warszawa 1987
6. Laprus L., *Rozśpiewanie chóru z ćwiczeniami emisyjnymi*, Dzierżoniów 1995

Podstawa programowa zgodna z aktualnymi przepisami prawnymi.

Literatura uzupełniająca

1. Bristiger M., *Związki muzyki ze słowem*, Kraków 1986
2. Daigherty J. F., *Rethinking How Voices Work in Choral Ensemble* w: Sharon H., *On the Voice*, 2001
3. Gałęska-Tritt J., *Śpiewam solo i w zespole*, Poznań 2009
4. Harnoncourt N., *Muzyka mową dźwięków*, Warszawa 1995
5. Jasiński J., *Chór w szkole specjalnej* (1934) N.
6. Kamińska B., *Kompetencje wokalne dzieci i młodzieży - ich rozwój, poziom i uwarunkowania*, Warszawa 1997
7. Kiser W., *Organizacja i kształcenie zespołów chóralnych*,
8. Kisielow A., *Oddech w śpiewie i emisja głosu*, Materiały z XVI Ogólnopolskiej Sesji Naukowej „Muzyka oratoryjna i kantatowa w aspekcie praktyki wykonawczej”, Zeszyty Naukowe AM we Wrocławiu, nr 55, Wrocław 1990
9. Kubala M., *Technika wokalna i interpretacja*, Warszawa 2003
10. Kucińska M., *Podstawy wiedzy wokalne*, Kraków 2006
11. Kurt Thomas, Alexander Wagner, *Kompendium dyrygentury chóralnej*, Warszawa UMFC
12. Lasocki J., *Dyrygent i dyrygowanie amatorskim zespołem muzycznym*,
13. Lasocki J., *Chór - poradnik dla dyrygentów*,
14. Łukaszewski I., *Zbiorowa emisja głosu*, Warszawa 1977
15. Łukaszewski L., *Pielęgnacja, kształcenie i rozwijanie głosu dziecka*, Musica Sacra, 2009
16. Marchwicka E., *Jakie to łatwe*, Warszawa
17. Sobierajska H., *Uczymy się śpiewać* 1972
18. Sottysik W., *Kanony*
19. Stankowska, *Chór w szkole*
20. Szaliński A., *Muzykowanie zespołowe*,
21. Szaliński A., *Problemy wykonawcze współczesnej muzyki chóralnej*,
22. Tarasiewicz B., *Mówię i śpiewam świadomie*, Kraków 2003
23. Toczyńska, *Elementarne ćwiczenia dykcji*; Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, 2000
24. Walczak-Deleżyńska M., *Wykorzystanie techniki Alexandra w pracy nad oddechem i głosem*, Zeszyty Naukowe AM we Wrocławiu
25. Wiechowicz S., *Podstawowe uwagi dla dyrygentów chórowych*,
26. Zabłocki J., *O prowadzeniu chóru*, Warszawa 1978

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	0
Przygotowanie się do zajęć	5	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	5
Praca własna z literaturą	5	Inne	0
Konsultacje			
Łączny nakład pracy w godzinach	45	Łączna liczba punktów ECTS	1,5

Możliwości kariery zawodowej

Absolwent jest przygotowany do podjęcia:

- kształcenia na studiach drugiego stopnia
- pracy w charakterze nauczyciela prowadzącego chór w szkole muzycznej I stopnia (po ukończeniu studiów II stopnia i realizacji pełnego wymiaru godzin przedmiotu metodyka prowadzenia chóru) i amatorskim ruchu muzycznym